

Ex/SAN/UG/MAJOR/1.1/2025

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2025

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT (MAJOR)

COURSE : I

(Fundamentals of Sanskrit Grammar and Metrics)

Time : 2 Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicates full marks.

CO-1

1. अधोनिर्दिष्टेषु चतुर्णां निष्पन्नं रूपं लिखित्वा प्रत्येकं तैः वाक्यरचनं क्रियताम् — 1×4=4
(क) मति-शब्दस्य सप्तम्याः बहुवचनम्।
(ख) सर्व-शब्दस्य पुंसि चतुर्थ्याः एकवचनम्।
(ग) पितृ-शब्दस्य द्वितीयायाः एकवचनम्।
(घ) धेनु-शब्दस्य तृतीयायाः बहुवचनम्।
(ङ) गुणिन्-शब्दस्य सप्तम्याः एकवचनम्।
2. अधोरेखाङ्कितपदेषु चतुर्णां सकारणं विभक्तिः निरूपणीया — 1×4=4
(क) अधीती व्याकरणे।
(ख) आसनात् प्रेक्षते।

SANS-1224

[Turn Over]

(2)

- (ग) विप्रो यागाय याति।
(घ) अनु हरिं सुराः।
(ङ) केशेषु चमरीं हन्ति।

CO-2

3. अधोलिखितेषु चतुर्णां निष्पन्नरूपाणि लिख्यन्ताम् — $1 \times 4 = 4$
(क) नि-धा + ल्यप्।
(ख) गै + शतृ (स्त्रियां प्रथमैकवचने)।
(ग) लभ् + तुमुन्।
(घ) दा + शानच् (स्त्रियां प्रथमैकवचने)।
(ङ) नम् + क्त (पुंसि प्रथमैकवचने)।

CO-3

4. निम्नलिखितेषु वाक्येषु चतुर्णां शुद्धरूपं लेखनीयम् — $1 \times 4 = 4$
(क) नाहं यशं लिप्सामि।
(ख) गृहे बालकाः अधिशयन्ति।
(ग) लोभो पापस्य कारणम्।
(घ) नास्ति मे वहवः मित्राः।
(ङ) मातो रक्ष।

SANS-1224

[Continued]

(3)

CO-4

5. अधःप्रदत्तेषु वाक्येषु चतुर्णां वाच्यपरिवर्तनं क्रियताम् — $1 \times 4 = 4$
(क) वयं त्वां पश्यामः।
(ख) तेन इदं कर्तव्यम्।
(ग) स चलच्चित्रं दृष्टवान्।
(घ) पिता पुत्रं ग्रामं नयति।
(ङ) स्त्रीभिः हसितम्।

CO-5

6. अधोलिखितेषु एकस्य उत्तरं प्रदेयम् — $4 \times 1 = 4$
(क) गुरुवर्णानां निर्णये छन्दोमञ्जरीकारेण यदुक्तं सम्यक् तद्वर्णनीयम्।
(ख) छन्दोमञ्जरीग्रन्थानुसारेण गणेषु अक्षरविन्यासविषये गङ्गादासस्य निर्देशः उपस्थापनीयः।
(ग) शालिनीछन्दसः लक्ष्मणं सोदाहरणं प्रतिपादनीयम्।
7. निम्नलिखितेषु श्लोकपादेषु द्वयोः गणनिर्णयपूर्वकं छन्दोनिर्धारणं करणीयम् — $3 \times 2 = 6$
(क) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्।
(ख) कृष्णसर्पशिशुनेव चन्दनः।
(ग) रम्यणि वीक्ष्य मधुरांश्च निशम्य शब्दान्।

★ ★ ★

SANS-1224

XX24(113)—60